

Konoplan

induplati

glasilo delovne organizacije

induplati jarše

LETO XXXIV.

OKTOBER 1986

Ob stoletnici tekstilne delovne organizacije Predilnica Litija so v Litiji 30. avgusta priredili športne igre. Udeležili so se jih tudi športniki iz Induplati. Ime naše delovne organizacije se vidi na tabli, ki jo drži v rokah Rajko Kavčič. O športnem uspehu naših tekmovalcev in o samih igrah pa smo fotoreportažo objavili že v septembrskem Konoplanu

Jubilejni delavci so slavili

Praznik jubilejnih delavcev, ki združujejo svoje delo v Induplati 10, 20 in 30 let in ga prirredimo na obletnico dneva prevzema upravljanja podjetja v roke tistih, ki delajo v njem, smo organizirali v petek, 19. septembra. Takšnih zvestih delavcev in delavk je letos 74. Na podelitev jubilejnih denarnih nagrad in priznanj ter na tovariško srečanje in manjšo zakusko v sejno sobo delovne organizacije v Jaršah so prišli skorajda vsi. Ne samo Jaršani ali Radomeljčani, temveč tudi delavci iz oddelkov v Mengšu, Pečah in Mokronogu ter celo delavec iz trgovinske poslovalnice v Sarajevu. Boljše obleke, katere so si nadelji in nageljčki na prsih so dokazovali, da ta petek ni bil enak ostalim delovnim dnevom. Okroglo obletnico je bilo treba proslaviti. Seveda ne razkošno, ker stiskanje pasu na vseh področjih tega ne omogoča. Vendar tudi skromno darilce nekaj pomeni. Vsakemu posamezniku da vedeti, da se izmed tisoč delavcev spominimo tudi nanj. To je bilo zelo poudarjeno v govoru predsednika konference OOZS delovne organizacije Induplati Vinka Kepca, kateremu so slavljenci v praznično okrašeni sejni sobi pozorno prisluhnili in katerega tudi objavljamo.

»Drage sodelavke in sodelavci!

Zadana mi je bila prijetna dolžnost, da vas v imenu DPO in vodstva DO pozdravim ter se vam zahvalim za ves trud in požrtvovalnost, ki ste jo pokazali v vseh teh letih.

V življenju praznujemo najrazličnejše obletnice, dogodke ali praznike, pomembne ali nepomembne obletnice. Mislim, da je današnje praznovanje pomembno, saj služiti (če se lahko tako izrazim) enemu gospodarju oziroma kolektivu 10, 20, 30 in več let ni nepomembno, zato lahko to vsaj skromno proslavimo. Mogoče bo kdo mislil ali pa tudi rekel, saj ni pomembno, ni potrebe. Vendar mislim, da je za človeka, ki ne zna praznovati in se povesečiti, njegovo življenje kakor jed brez soli.

Današnji čas ni naklonjen praznovanju, saj je čas gospodarske stabilizacije, čas varčevanja. Več o tem ne bom govoril, saj to slišite po radiu, poslušate v tovarni, gledate po televiziji.

Vem, da ste že marsikaj izkusili v teh letih — dobro in slabo; slabo pozabimo, dobro nam ostane v prijetnem spominu.

Vendar ne bomo obujali spomina, kajti naš pogled mora biti usmerjen naprej. Mogoče se ozremo nazaj samo toliko, da upoštevamo naše življenjske izkušnje ali izkušnje starejših kot smernice za

prihodnost. Menim da tisti, ki praznujete 30 in več let delovne dobe, še niste zaključili svojega ustvarjalnega dela. Mnogo še pričakujemo od vas, tako na delovnem mestu kot tudi v družini oziroma, če hočete, tudi družbi.

Srednja generacija ima še mnogo ustvarjalnega dela pred seboj. Nekateri so šele na polovici ali komaj malo čez polovico pokojniške dobe. To je generacija, ki največ ustvarja, generacija, ki prenaša delovne in življenjske izkušnje na mlajše. To je generacija, ki je še mladostno zagnana, vendar mirna, odločna ter vztrajna.

In kaj naj rečem za najmlajšo generacijo! Nekaj ste že izkusili. Ali ste si odrezali kruh z debelo ali tanko rezino — odgovor na to prepuščam vam!

Toda pred vami je še dosti ustvarjalnega dela, veliko se pričakuje od vas. Ne samo v tovarni ali družbi, ampak tudi v osebnem življenju. Nekateri ste šele na začetku ustvarjanja družine ali pa ste si zasebno življenje vsaj zasilno uredili, vendar je še vedno veliko stvari pred vami. Vsa pričakovanja, vse želje so uresničljive, če bo zdravje, delo in mir. Mir v tovarni — to pomeni, da si bomo tovariši, mir v družini, mir v ožji skupnosti, mir v domovini in mir v svetu.«

Slavnostni govornik Vinko Kepca med pozdravnim govorom

Jubilanti z delovno dobo 30 let:

ANDROMAKO Daniel — DSSS
 ANDROMAKO Vida — DSSS
 GREGORIN Francka — TOZD
 Proizvodnja
 ISKRA Ana — TOZD Proizvodnja
 KISILAK Marija — TOZD Proizvodnja
 KVAS Matilda — TOZD Proizvodnja
 LEDERER Stanislava — TOZD
 Konfekcija
 LESIČAR Vida — TOZD Proizvodnja
 LETNAR Marica — TOZD Proizvodnja
 ORAZEM Leopoldina — TOZD
 Konfekcija
 PIVEC Ivanka — TOZD Proizvodnja
 VRHOVNIK Kristina — DSSS

Jubilanti z delovno dobo 20 let:

CAPUDER Anica — TOZD Konfekcija
 CERAR Francka — TOZD Proizvodnja
 GERBEC Jože — TOZD Proizvodnja

Dane Andromako, 30 let

Marica Letnar, 30 let

Marija Soklič, 20 let

GOSTIĆ Marija — TOZD Konfekcija
 JURAS Milena — TOZD Konfekcija
 LESJAK Juš — DSSS
 LIMONI Ljudmila — TOZD Proizvodnja
 MARINŠEK Vida — TOZD Konfekcija
 MARKOVIČ Antonija — TOZD Proizvodnja
 MARKOVIČ Ivica — TOZD Proizvodnja
 OPARA Pavla — TOZD Proizvodnja
 ORAZEM Milena — TOZD Konfekcija
 ROJČ Jožica — TOZD Konfekcija
 SOKLIČ Marija — TOZD Proizvodnja
 TROJANŠEK Matilda — TOZD Konfekcija

Jubilanti z delovno dobo 10 let:
 BARLIČ Majda — TOZD Proizvodnja
 BARLIČ Marija — TOZD Proizvodnja
 BARTELIJ Jožef — TOZD Konfekcija
 BERGANT Danica — TOZD Konfekcija
 BRATE Ivica — TOZD Konfekcija
 CERAR Alojzija — TOZD Proizvodnja
 DORMIŠ Marija — TOZD Proizvodnja
 FORJAN Štefka — TOZD Proizvodnja
 FRELJIH Hilda — TOZD Restavracija
 GABROVEC Zdravko — TOZD Proizvodnja
 GOLOB Ivanka — TOZD Proizvodnja
 GREGORČIČ Martina — TOZD Konfekcija
 HIRŠMAN JERAJ Zdenka — DSSS
 HREN Anica — TOZD Konfekcija
 JEMEC Marija — TOZD Proizvodnja
 KÉREP Daniela — TOZD Proizvodnja
 KOMATAR Bernarda — TOZD Proizvodnja
 KUCHAR Zvone — TOZD Proizvodnja
 KUNAVER Andreja — TOZD Konfekcija

KURZWEIL Vinko — DSSS
 LAUTAR Marija — DSSS
 LAVRIŠA Štefan — TOZD Proizvodnja
 LEVEC Majda — TOZD Konfekcija
 MAJDIČ Majda — TOZD Proizvodnja
 MÜLLER Cvetka — TOZD Proizvodnja
 NAROBÉ Lado — TOZD Proizvodnja
 OREHEK Milena — TOZD Proizvodnja
 OŠTIR Valentin — TOZD Konfekcija
 PAVLIČ Ana — TOZD Maloprodaja
 PIRNAT Pavel — TOZD Konfekcija
 POGAČAR Joži — TOZD Konfekcija
 POGAČAR Katarina — TOZD Proizvodnja
 SEBANC Alenka — TOZD Konfekcija
 SMRKOLJ Marija — TOZD Proizvodnja
 STRMOLE Marjeta — TOZD Konfekcija
 SUŠNIK Viktorija — TOZD Proizvodnja
 ŠAREC Marija — TOZD Proizvodnja
 ŠINKOVEC Milan — TOZD Proizvodnja
 ŠKARJA Rafaela — TOZD Konfekcija
 TIČ Viktorija — TOZD Konfekcija
 TROBEVŠEK Marija — TOZD Proizvodnja
 URBANIJA Irena — TOZD Maloprodaja
 URBANIJA Martin — TOZD Proizvodnja
 VIDERGAR Ivanka — TOZD Proizvodnja
 ZAIMOVIČ AHMED — DSSS
 ZARNIK Marija — TOZD Proizvodnja
 ZUPAN Ivana — TOZD Proizvodnja

Vsi jubilanti, ki so na podelitev nagrad in priznanj prispeli iz oddelka konfekcije v Mokronogu, so slavili 10-letno zvestobo Induplati. Ker so se držali v strnjeni skupini, so tudi za Konoplan spregovorili vsi. Jože Bartelj, Anica Hren, Mar-

tina Gregorčič, Rafaela Škarja, Valentin Oštir, Alenka Sebanč in Marjeta Strmole so na prireditve prišli veselih obrazov. Zgovornim Dolenjem se je prav gotovo utrnila misel na kakšen zanimiv pripetljaj v tej desetki, ki so jo preživeli v mokronoški konfekciji. Ker za izčrpniji pogovor z vsakim od njih ni bilo časa, so mi povedali samo to, da so zadovoljni z delom v Mokronogu, torej v bližini doma. Pohvalno je, da delovne organizacije odpirajo takšne oddelke tudi v krajih, ki imajo manjši delež industrije in tako omogočijo tem ljudem, da ostanejo doma in obnem služijo denar v tovarni. Lažje je namreč vsakodnevno premestiti en tovarnjak materiala kot oskrbeti prevoz za kakšnih 90 delavcev, ki seveda prihajajo iz različnih smeri. S prireditvijo za jubilate so bili Mokronožani zadovoljni. Veseli so bili, da so se je tako številčno udeležili tudi sodelavci iz Jarš in Radomelj. Za temeljitejšo seznanjanje z njimi seveda ni bilo časa, vendar je le dobro, da se od časa do časa srečamo takole iz oči v oči in ne samo po telefonu ali prek pismenih obvestil. Tudi samo nekajminutni medosebni razgovor ti o človeku pove veliko več kot ne vem koliko pol napisanega papirja.

Deset let dela v Induplati ima tudi Marija Dormiš iz Črnuč. Prijetna mlada delavka je zaposlena v pripravljalnici na delih križno previjanje. Z delom pa ni pričela tudi tukaj, temveč je bila 8 let v tozdu Konfekcija v Radomljah, kjer je pomagala krojiti. Zaradi ustrežnejših avtobusnih zvez je zaprosila za delo v Jaršah. Mariji je delo v Induplati všeč. Navadila se je na življenje v tej delovni organizaciji, zato je ni želela menjati. Le neugodne avtobusne zveze z Radomljami so jo motile. Zato je raje odšla v Jarše in seveda ostala zvesta delovni organizaciji. Tudi v bodoče ne misli na spremembo delovnega okolja. Zadovoljstvo z delom in sodelavkami jo je priklenilo na Induplati. Tukaj je ena od živih členov v verigi približno 1000 delavcev, ki z delom v Induplati služijo sredstva za življenje.

(Nadaljevanje na 4. str.)

Vida Marinšek, 20 let

Ivica Brate, 10 let

Martin Urbanija, 10 let

JUBILEJNI DELAVCI SO SLAVILI

(Nadaljevanje s 3. str.)

Mladostni **Mariji Kisilak** ne bi na prvi pogled nihče pripisal, da dela v Induplati že 30 let. Ko je prvič prestopila prag te tovarne kot 16-letno dekle, si tudi ona ni predstavljala, da se bodo leta tako hitro seštevila in da jih bo preživela le v eni tovarni. »Z delom sem pričela v tiskarni,« pove Marija. »Na delih plastificiranje, impregniranje in sušenje sem bila zato, ker je bilo to boljše plačano kot ostala ženska dela. Je pa to delo zelo težko za ženske, zato ga sedaj opravljajo moški. Zadnje čase pa opravljam delo klaserke. Pravzaprav sem ponosna, da sem v Induplati ostala tri desetletja, v dobrem in slabem. Če primerjam svojo mladost z današnjo mladino, lahko rečem, da so mladi danes drugačni kot smo bili mi v njihovih letih. Zdi se mi premalo resni za delo. Prenekateremu je vseeno ali je zaposlen ali pa tudi ne. Privoščijo si precej več kot smo si nekdaj mogli in smeli. Vidi se, da so danes precej drugačne okoliščine kot v letih po vojni, katere omogočajo povsem drug način življenja. Seveda ne smem kritizirati kar poprek. Tudi v današnjih časih raste resna mladina, ki ji ni vseeno, kakšen bo razvoj družbe v prihodnje,« se je Marija razgovorila o »lepi« preteklosti in »prav nič rožnati« sedanjosti.

Zgovorna kot je, je Marija izrekla nekaj kritičnih pripomb še na račun samega praznovanja: »Ljudje smo že tako narejeni, da praznujemo raznovrstne jubileje, okrogle obletnice, dosežke itd., pri čemer se prav radi tudi pozabavamo in kaj dobrega pojemo in popijemo. Tega za tokratno prirreditvev ne morem trditi. Mislim, da smo si tisti, ki smo tovarni zvesti 30 let, pa tudi 20 in 10 let, prislužili vsaj skromno kosilo, kozarček vina in malo glasbe. Čeprav si to lahko sami privoščimo doma, pa spomin na jubilej ni tako prisrčen, kot če bi podobno zabavo doživljali med sodelavci. Sedaj vsakdo pograbi kuverto z nagrado, morebiti prigrizne kakšen obložen kruhek in odide. Srečanje ob glasbi in kakšnem litru vina bi pa gotovo zasrbelo naše pete, da bi zaplesali in ostali precej dlje kot sedaj. Da ne bom omenjala samo muzike, jedače in pijače, pripominjam še to, da bi bil lahko tudi besedni del praznovanja nekoliko bolj pester. Nič nimam zoper današnjega govornika. Lepo je povedal. Vendar ni dovolj samo govor in potem delitev priznanj ter nagrad v skorajda mrtvaški tišini. Toliko let dela na enem kraju zasluži morda še kaj več. Na primer prijateljski poljub, pa še za tega sem morala prositi delilca priznanj! Upam, da moje besede ne zvenijo preveč črno. Kar je res, je res! Meni 30 let dela v Induplati veliko pomeni, zato ob tem jubileju pozdravljam vse sodelavce, organizatorjem jubilejnega srečanja pa se zahvaljujem za današnjo, čeprav

skromno zakusko in denarno nagrado ter priznanje.«

Med udeleženci jubilejnega srečanja je precej pozornosti vzbudil sodelavec iz poslovalnice v Sarajevu **Ahmed Zaimović**. Morda ne toliko zaradi svoje šarmantnosti kot zato, ker ga skorajda nihče od nas ni poznal. Marsikdo se je gotovo vprašal, češ kako da ta delavec že 10 let dela v Induplati, ko ga pa še nikoli nisem videl. To pravzaprav ni nič čudnega, saj tovariša Zaimovića, ki dela kot trgovski zastopnik za Bosno in Hercegovino ter Črno goro, v Jaršah redko vidavamo.

Ahmed Zaimović, 10 let

»Induplati sem poznal že precej prej, preden sem postal član tega delovnega kolektiva. Pa tudi 10 let dela v tej delovni organizaciji je hitro poteklo. Zlasti zato, ker kljub daljavi uspešno sodelujemo in se dobro razumemo. Nekdaj je bilo med Jaršami in Sarajevom več osebnih stikov. V Jarše sem prišel tudi štirikrat na leto, sedaj pa samo enkrat do dvakrat. Vendar se to v naših odnosih ne pozna. Glede na to, da osebno poznam precej delavcev v Maloprodaji in vse vodilne delavce v Proizvodnji in skupnih službah, se tudi po telefonu lahko marsikaj zmenimo.

O izkušnjah s prodajo izdelkov delovne organizacije Induplati se lahko izrazim pohvalno. Njene izdelke kljub nekoliko višjim cenam ni težko prodajati. V glavnem gre bolj za izbrane kupce v Banja Luki, Sarajevu, Mostarju in drugje. Sodelovali smo tudi v dekorativnem opremljanju objektov za olimpiado v Sarajevu leta 1984. Pri tem gre pretežno za opremljanje z lamelnimi zavesami.«

O samem jubilejnem srečanju je sogovornik povedal naslednje: »Preseñeča me, da tu vidim veliko mladih ljudi, ki pa že slavijo 10 ali 20 let dela v Induplati, torej v eni tovarni. Za mladino je pravzaprav značilno, da pogosto menja delovno okolje. Pri vas pa vidim, da je veliko delavcev zvestih svoji prvi zaposlitvi. Skleпам, da zato, ker so zadovoljni tako z delom in sodelavci kot z odnosom delovne organizacije do njih.«

Ivanka Golob, 10 let

Mladi **Ivanki Golob** iz Preserij se je v Induplati nabralo že 10 let dela. Takoj po končani osnovni šoli v juniju je pričela z delom v predilnici, kjer je tudi še danes. Ta danes ne smemo vzeti čisto dobesedno, saj je Ivanka trenutno na porodniškem dopustu, kjer skrbi kar za dva nadbudneža, za dvojčka Anžeta in Andraža. Ivanki ne pomeni Induplati samo prve delovne organizacije, kjer je pričela delati. Tudi če bi odšla stran, bi jo nanjo vezali še drugi, bolj osebni spomini. Tukaj je namreč spoznala tudi svojega sedanjega moža.

Ali misli oditi kam drugam? »Ne, le zakaj! Delo mi je všeč, pa tudi stanujem v bližini, tako da s prihodom v službo ni težav. Če dodam še to, da se s sodelavkami in sodelavci dobro razumem in da tukaj dela tudi moj mož, potem lahko rečem, da bom v Induplati tudi ostala. V doglednem času namreč ne vidim razlogov, zaradi katerih bi spremenila delovno okolje.« Kako bo pa razpolagala z denarno nagrado, ki jo je prejela za zvestobo delovni organizaciji. Med smehom je odgovorila, da je ne bo težko potrošiti. Glede na to, da jo je dobila v petek in to kot izplačilo na roko, ne v obliki čeka, je dejala, da jo bo porabila za potrebe sestrine poroke, ki se omoži naslednji dan.

L. L.

FANTU

*Ko prideš na svet,
si majhen in nežen
kot najlepši cvet.*

*Potem pa rasteš
v postavnega fanta dorasteš.
K vojakom greš
in fant si že pravi, veš!*

*Usoda pa tvoje življenje
obrača in obrača in obrne.
Prinese ti srečo, ljubezen in mir,
včasih pa tudi okusiš pelin.*

*Ne kloni, bodi hraber in močan,
naj te ne zmoti vsakdo
in ne obupaj pri majhnih stvareh.
K. K.*

PRELJUBO DOMA, KDOR GA IMA

Streha nad glavo je potreba vsakega človeka. Pa ne le to, tudi pravica. Današnji način življenja je takšen, da moramo ljudje imeti vsaj nek manjši prostor, v katerem živimo. Podnebne razmere terjajo, da živimo v zaprtih prostorih. Pot do tega prostora pa je raznovrstna. Nekateri — čedalje redkejši, dobijo stanovanje ali hišo v dar, drugi jo podedujejo, tretjim jo pridobijo starši. Vse več pa je takšnih, zlasti med mladimi, ki ob vrtoglavem naraščanju cen stanovanj ali stroškov za gradnjo lastne hiše lahko o nekem intimnem prostoru le sanjajo. Z delom v združenem delu in z varčevanjem takšnih zamisli ne morejo uresničiti. Vendar pa ljudje kljub temu gradijo hiše in si kupujejo stanovanja. Kako zmorejo ob neprestanem tarnanju, se vpraša marsikdo od nas. Če odmislimo razne špekulacije in izdatno pomoč sorodnikov, ostanejo kot zadnja in večini edina varnata stanovanjski krediti, torej solidarnostno zagotavljanje sredstev za uresničitev sanj po stanovanju vse večjega števila občanov. Takšne kredite podeljuje stanovanjska skupnost v občinah in delovne organizacije. Seveda jih ne dobijo vsi prosilci, ker tako zbrana solidarnostna sredstva za stanovanjska posojila niso malha brez dna, temveč se razdelijo le tistim, ki stanovanja najbolj potrebujejo, kar pomeni, da po razpisu natečaja za uvrstitev na prednostno listo za dodelitev stanovanjskih posojil zberejo najvišje število točk. Prejemnik posojila, ki kupuje stanovanje ali gradi hišo, redkokdaj dobi tolikšno vsoto denarja, za kolikor je zaprosil. Upravičenih kandidatov je namreč veliko, tako da običajno vsak dobi le košček od cele pogače, pri čemer se nobenemu stanovanjsko vprašanje ne reši v celoti in naenkrat, temveč se pogosto zavleče na več let. Ker skorajda ni več človeka, ki bi gradil ali kupoval stanovanje samo z lastnimi sredstvi, vse več ljudi zaproša za posojila. Vendar pa se večja vsota denarja ne rabi le pri novogradnjah ali nakupih stanovanj. Tudi adaptacije obstoječih stanovanjskih hiš so danes tako drage, da terjajo ogromna sredstva. Zato je vse več ljudi, ki zaprošajo za posojilo z namenom, da izboljšajo način ogrevanja v stanovanju ali toplotno in zvočno izolirajo stanovanje ter še marsikaj drugega. Običajno pa za te potrebe zmanjka denarja. Skokovito naraščanje cen gradbenega materiala čedalje siromašnejši stanovanjski skladi v delovnih organizacijah ne morejo nič več dohajati, zato nudijo sredstva le za najnujnejše primere.

Nekajkrat sem v tekstu že omenila stanovanjska posojila v delovnih organizacijah, zato bom nekoliko več spregovorila o tem in to konkretno za Induplati. Vsi delavci v delovni organizaciji so s sprejemom plana za leto 1986 odločili, da se sredstva za stanovanjsko izgradnjo razporejajo po stopnji 2,3 % od bruto osebnih dohodkov iz čistega dohodka. Tako zbrana sredstva skupne porabe za stanovanjsko izgradnjo koristijo prejemniki stanovanjskih posojil — bodisi v delovni organizaciji bodisi prek LB — Banke Domžale (sredstva tega sklada lahko delovna organizacija veže pri omenjeni banki z namenom, da se ta sredstva povečajo na 175 %, kolikor nudi banka posojila na vezana sredstva. V tem primeru posojilojemalci sklepajo pogodbe z banko.

Organ, ki ureja stanovanjske zadeve v delovni organizaciji, je komisija za reševanje stanovanjskih potreb delavcev ali na kratko stanovanjska komisija, kateri pa pomagajo strokovni delavci iz kadrovske-spološnega sektorja. Da bi zvedela, kako potekajo zadeve okrog razpisa in potem delitve stanovanjskih posojil v Induplati, sem k razgovoru povabila predsednika stanovanjske komisije v naši delovni organizaciji, FRANCIJA DOLENCA iz tozda Konfekcija.

— Da bodo bralci Konoplana spoznali, za kakšen samoupravni organ gre, te najprej prosim, da navedeš sestavo te komisije!

Komisija za reševanje stanovanjskih potreb delavcev je oblikovana na ravni delovne organizacije. Steje 5 članov, katerim pomaga pri delu strokovni delavec iz kadrovske-spološnega sektorja. Komisija v sedanjosti sestavi ne deluje dolgo, saj smo bili izvoljeni šele v letošnjem marcu. Vendar pa smo se doslej že nekajkrat sestali, tako da smo že premagali začetniške težave. Poimensko je pa sestava komisije naslednja: iz tozda Maloprodaja je v njej delegirana Pavla Makovec, iz tozda Proizvodnja Majda Kavčič, iz tozda Restavracija Ana Rode, iz DSS Boža Baškovič, ki je hkrati tudi podpredsednik komisije in jaz iz tozda Konfekcija kot njen predsednik. Strokovno pomoč nudi komisiji kadrovske-spološni sektor. To je zaenkrat še višja medicinska sestra Majda Škrinjar, po njeni upokojitvi pa bo to delala socialna delavka Mojca Habinc, ki se trenutno še uvaja v delo.

— Stanovanjska komisija je poimben samoupravni organ v tovarni. Lahko opišeš njeno delo oziroma postopek, ki ga izvede po razpisu natečaja za uvrstitev na prednostno listo za dodelitev stanovanjskih posojil?

O razpisu natečaja za uvrstitev na prednostno listo za dodelitev stanovanjskih posojil odločajo delavski sveti posameznih tozдов in skupnih služb. Ta natečaj se nato razobesi na oglasne deske in sicer v roku, katerega tudi določijo delavski sveti. V tem času oddajajo prosilci prošnje in dokumentacijo v kadrovske sektor. Po končanem natečaju se sestane stanovanjska komisija in pregleda vloge, katere je že predhodno pregledal strokov-

(Nadaljevanje na 6. str.)

Takole resni so bili delegati komisije za reševanje stanovanjskih potreb delavcev v naši DO, ko so pregledovali prispеле vloge na razpis natečaja za uvrstitev na prednostno listo za dodelitev stanovanjskih posojil

PRELJUBO DOMA, KDOR GA IMA

(Nadaljevanje s 5. str.)

ni delavec — pravnik in opozoril, če še kje manjka kakšen dokument. Moram pripomniti, da komisija dela v skladu z določbami samoupravnega sporazuma o reševanju stanovanjskih potreb delavcev. Tako v okviru tega sporazuma nato komisija določi rok za dostavo manjkajoče dokumentacije. To velja samo za tiste vloge, ki ustrezajo razpisu. Neustrezne vloge se zavrnejo takoj na začetku. Po izteku tega roka komisija ponovno pregleda vso dokumentacijo in naredi načrt za ogled prosilcev stanovanjskih posojil. O ogledih lahko povem, da vsem prosilcem, pri katerih opravimo ogled, sporočimo vnaprej datum in uro prihoda. Potem na mestu ogleda točkujemo stanovanje. Ogled opravljata tričlanska komisija. V njej sta dva člana iz stanovanjske komisije in strokovni delavec. Občasno se nam pridruži tudi gradbeni tehnik, kar je zelo zaželeno, saj tako hitreje ocenimo nekatere lastnosti prosilčevega bivališča.

Po opravljenih ogledih se stanovanjska komisija zopet sestane, sešteje točke ter zaprosi strokovne službe v delovni organizaciji za podatke o delovni dobi, višini osebnega dohodka in socialnem položaju prosilcev, kar se točkuje in prišteje k skupnemu seštevku. Potem ponovno sešteje vse dobljene točke in izdela predlog prednostne liste prosilcev za stanovanjska posojila po posameznih tozdih in skupnih službah. Ta predlog pošlje stanovanjska komisija v obravnavo in sprejem na delavske svete. Po sprejetju prednostne liste se leta razobesi na oglasnih deskah za določen termin. V tem času se že natančno ve, koliko denarja je na razpolago za stanovanjska posojila, zato se opravijo finančni izračuni. Izračuna se vrednost točke, kar ne opravi komisija, temveč v kadrovsko-splošnem sektorju. Ravno tako v tem sektorju opravijo vsa administrativna dela, kar je določeno v sporazumu.

V tem času se oddajajo tudi pritožbe. Tisti, ki meni, da so mu kratene pravice pri uvrstitvi na prednostno listo, se lahko pritoži. Komisija se po končanem roku, ki je bil določen za zbiranje pritožb, ponovno sestane, še enkrat pregleda dokumentacijo prosilcev, ki so se pritožili in pošlje delavskemu svetu v obravnavo mnenje, ali je pritožba utemeljena ali neutemeljena.

Po ugotovitvi delavskega sveta o utemeljenosti oziroma neutemeljenosti pritožbe, delavski sveti ugotavljajo pravomočnost prioritete liste, zatem pa še sklepajo o razdelitvi sredstev za stanovanjska posojila. Razdeljevanje posojil in ostala dela v zvezi s tem (sklepanje pogodb med posojilodajalcem in posojilodajalcem) pa je v rokah strokovnih služb.

— **Kako ocenjuješ odnos med prosilci za stanovanjska posojila in člani komisije za reševanje stanovanjskih potreb delavcev?**

Pri svojem delu se člani komisije ravnamo po določilih samoupravnega sporazuma o reševanju stanovanjskih potreb delavcev. Skušamo biti čimbolj objektivni. Tudi na kakšno, iz ozadja namignjeno mnenje naletimo, kot je ta: potegni se zame, ko si že zraven! Če bi upoštevali takšne namige, bi prav gotovo zašli v slepo ulico. Kajti stanovanje je vse bolj dragocena stvar, pot do njega vse težja, solidarno zbrana združenega denarja pa nikoli toliko, kot je prošnja. Zato se takrat, ko je izdelan predlog razdelitve stanovanjskih posojil, lahko zgodi, da posamezni prosilec krivi komisijo za to, ker ni dobil nujno potrebnega denarja. Verjamem, da ga je nujno potreboval. Toda takšnih »nujno potrebnih« je toliko, kolikor jih zaprosi za posojilo, ne samo eden, dva ali pet. Pa še več jih bo. Kajti povojna generacija, ki si je v času ugodnih gospodarskih razmer kupovala stanovanja in gradila hiše, odhaja v pokoj. Prihajamo mlajši, ki imamo ravno takšne potrebe kot naši predhodniki, možnosti za njihovo uresničitev pa so spričo zaostrenih pogojev gospodarjenja vse manjše. To ne pomeni, da jim je pred leti šlo vse kot po maslu. Za hišo ali stanovanje so ljudje presneto garali, vendar pa vsaj gradbeni material ni bil tako strašansko drag in tudi nižja inflacija ni sprotila žrla privarčevani denar. Zato se mi zdi utemeljen predlog sindikata, da se prispevna stopnja delavcev v stanovanjski sklad poveča.

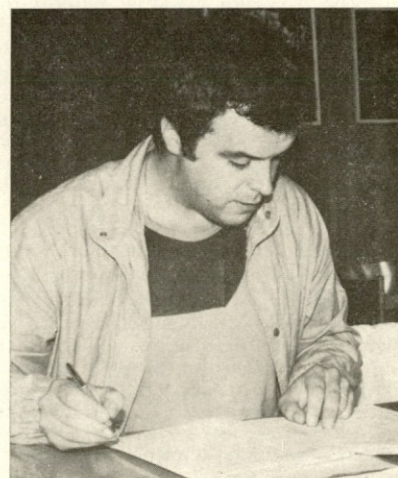
— **Po neki anketi, ki jo je izdelal kadrovsko-splošni sektor, približno 700 delavcev v Induplati nima rešenega stanovanjskega vprašanja v celoti. Torej bi ti v prihodnje lahko zaposlili zanj. Ostalih 300 zaposlenih se s stanovanjskim vprašanjem ne srečuje. Kako ti zadnji gledajo na delo stanovanjske komisije?**

Mislím, da bodo pri obravnavanju predloga za povečanje prispevne stopnje v stanovanjski sklad določeni odpori. Lahko se pojavijo tudi neprijetna vprašanja, češ, jaz sem gradil brez »pufa«, zakaj bi zdaj dajal denar za druge. Takšne in podobne pripombe bi bile upravičene, ko bi bilo danes splošno gospodarsko stanje takšno kot je bilo pred 10, 15, 20 leti. Vendar sedanjí položaj, ki ga ni potrebno posebej opisovati, saj se z njim pri raznih nakupih srečujemo vsi, tudi tisti, ki imajo zagotovljeno stanovanje, pa terja drugačni pristop do te problematike. Je pa res, da se stanovanja ali hiše, zgrajena pred 30, 20 leti in tudi kasneje, že starajo, pušča streha, mogoče tudi izolacija ni bila najboljše, s čimer se prav gotovo že srečujejo ali pa se še bodo vsi

lastniki in solastniki stanovanj. Zato bo potrebno ob nadaljnjih razpisih misliti tudi nanje, t.j. nameniti določen delež sredstev za adaptacije. Ko pa govorimo o tem, menim, da nihče izmed približno 1000 zaposlenih ni izvzet iz stanovanjske problematike. Če ne letos, se bo s temi vprašanji srečal drugo leto, čez pet let ali pa še dlje, vendar ušel jim ne bo. Kajti noben gradbeni material ni večer.

— **Ali lahko poveš, za kakšne namene v Induplati razpisujemo stanovanjska posojila?**

Vse to je določeno v že omenjenem sporazumu. Vsak natečaj podrobno opisuje, za kakšne namene se posojilo razpisuje. Na splošno pa lahko odgovorim, da dobijo posojilo prosilci, ki gradijo hiše, pri čemer gradbeno dovoljenje ne sme biti starejše od 7 let. Če je starejša, mora za to obstajati opravičljiv razlog. Posojilo se podeli tudi za nadaljevanje gradnje nedograjene objekta oziroma za prizidavo in nadzidavo, pri čemer je cilj pridobitev novih stanovanjskih prostorov. Tudi tu je pogoj gradbeno dovoljenje, ki ni starejše od 7 let. Prosilci za adaptacije pa morajo priložiti vlogi dokument o priglavitvi del, ki ga dobijo od pristojnega občinskega organa.

Predsednik komisije za reševanje stanovanjskih potreb delavcev DO Induplati je Franci Dolenc iz Konfekcije

— **Pri predzadnjem razpisu za stanovanjska posojila je veliko prosilcev odpadlo zaradi tega, ker niso namensko varčevali. Lahko o tem kaj več poveš?**

Odkar sem član stanovanjske komisije, sta bila razpisana dva natečaja za uvrstitev na prednostno listo za dodelitev stanovanjskih posojil. Pri prvem je bil pogoj za uvrstitev 24-mesečno namensko varčevanje, pri drugem pa 18-mesečno namensko varčevanje ali ustrezen polog pri banki (glede namenskega varčevanja sta pogoja različna zato, ker smo v prvem razpisu delili lastna sredstva, v drugem razpisu

(Nadaljevanje na 7. str.)

LE VAROVANJE OKOLJA BO OMOGOČILO ČLOVEŠTVU NADALJNI OBSTOJ

Raziskava »Slovensko javno mnenje«, ki jo vsako leto izvajajo sodelavci Znanstveno-raziskovalnega inštituta na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani, kjer sprašujejo določeno število ljudi (1000) iz cele Slovenije o raznih aktualnih družbenih vprašanjih, prča, da se čedalje več Slovencev zanima za vprašanja s področja ekologije, varstva okolja. Pred približno petnajstimi leti so ljudje še dajali prednost širjenju industrije, ne meneč se za škodo, ki jo povzroča naravi. Zdaj je skoraj polovica vseh vprašanih drugačnega mnenja. Strinjajo se s tem, da bi morale imeti vse tovarne vgrajene učinkovite čistilne naprave za čiščenje odplak.

Umiranje gozdov na številnih koncih Slovenije je izostrilo mnenje do tehnološko pomanjkljivo grajenih tovarniških dimnikov. Tudi zahteve po ohranjanju pristne, neokrnjene narave, kakršno skušamo obdržati vsaj v nekaterih območjih, ki jih nazivamo »narodni parki«, niso pesniška zabloda, kaprica posameznih prirodnih navdušencev.

Raziskava je med drugim pokazala, da vse več ljudi želi, naj bi

naše planine ostale takšne, kakršne so bile še pred intenzivnim človekovim posegom vanje. Nikomur ne pade več na pamet, da bi na najvišje vrhove gradili ceste, na katere bi se pripeljali celo z avtomobili in potem vzhiceno občudovali okolico. Tudi žičnice imajo vse manj pristašev. Peš hoja, tam kjer obstajajo pogoji, pa kolo, nista postala priljubljena le zaradi našega zdravja, temveč sta tudi v prid varovanja okolja.

Zeleni pasovi ob glavnih in preobremenjenih prometnih poteh so čedalje bolj strupeni. To se vse bolj širi in dviga v ozračje. Posledica je kisli dež. Kako dobrodošel je za naravo, pa nam hitro pokažejo gozdovi, ki se mu upirajo najprej z rumenenjem in rjavenjem drevesnih listov in iglic, potem z njihovim odpadanjem, tako da ostanejo le gola, posušena drevesa. Značilnost zgodb znanstvene fantastike iz 60., 70. let, ki je, žal, čedalje bolj resnična.

Da je naša ekološka zavest na dokaj visoki ravni, kažejo številne razprave, ne samo v časopisih, temveč tudi v skupščinskih dvoranah. Spomnimo se, kako glasni so bili delegati po jedrski nesreči v Černobilu! Zahtevali so tudi odgovor, zakaj so letošnjo pomlad bukve na Slovenskem kmalu po odetju z nežnimi svetlozelenimi lističi postale rjavkaste. Prisproda pozne jeseni v zgodnji pomladi! Kmetijski inštitut Slovenije je ugotovil, da je rjavenje listov posledica škodljivega zajedalca, ne pa onesnaženosti okolja. Vendar s sumničnji sprejemamo ta odgovor. Mar ni zjedač posledica naše malomarnosti do okolja?

Tudi za številne vodne katastrofe terjamo odgovore. Hočemo zvedeti, kdo je kriv, da so v neki reki poginile ribe. Kazni zahtevamo tudi za krivce onesnaževanja morja. Sicer pa nas je na neodgovoren odnos do narave le-ta sama opozorila. Vžiga meduz dopustniki dolgo ne morejo pozabiti. Kasneje pa zvedo, da se ti ožigalkarji zadržujejo v z odplakami obogateni vodi. Pogled na ribe, ki s trebuhii navzgor plavajo na površini vode, nas spomni na lastni konec.

Kaj mora življenje res umirati na tako drastičen način? Ali je brezobziren napredek temeljni cilj človeštva? Ali je premagovanje razdalj z vozili na motorni pogon zadostno opravičilo za uničevanje narave? Razviti svet je ugotovil, da je napredek v smislu vse večje industrializacije pravilo, zakonitost. Zato ga ni moč zavreti in se vrniti na način življenja in dela v srednjem veku. Pač pa je možno razvoj nadzorovati, in sicer tako, da je čim manj škodljiv za naravo, materno prihodnje civilizacije. Gradnja čistilnih naprav za čiščenje odpadnih voda v tovarnah in vključevanje individualnih objektov na kanalizacijsko omrežje bosta še vnaprej temelj, ki bo omogočal čisto podtalnico in s tem pitno vodo.

Marsikje v svetu pri zaščiti kmetijskih kultur pred škodljivci razvijajo selektivne pesticide oziroma vse bolj razmišljajo o biološkem zatiranju škodljivcev. Napori za hodega sveta pri odpravljanju škodljivih posledic izpušnih plinov za okolje so rodili predelavo avtomobilskih motorjev za uporabo bencina brez svinca. Svinec, element, o katerem pravijo poznavalci, da če se ga dotikaš z jezikom in potem slino pogoltnes, te boli želodec. V naši državi zaenkrat za takšne motorje še ni posluha. V prodajo bencina brez svinca pa nas na srečo sili turizem. Upajmo, da bomo vsaj potem, ko bo za ukrepanje že skoraj prepozno, tudi tu kaj storili.

Ekološka osveščenost nas sili v to, da vse več območij ohranjamo v njihovem naravnem okolju, kot rezervate, narodne parke. Seveda to ni rešitev. Kajti kaj nam pomaga rezervat Triglavski narodni park, če umirajo področja okrog jeseniške železarne, zasavskih premogovnikov ali Mežiška dolina in še marsikje druge! Manjše zaščiteno območje na področju občine ni zadostno opravičilo za to, da devet desetih gozda na njenem območju lahko neusmiljeno izsekamo. Pri tem tudi ni prijazen pogled na kačaste izseke površine, nad katerimi se pnejo ogromni daljnovidci. V gozdu delujejo kot kužna rana. Nikoli se ne zaceli. Erozija vode lahko samo še poslabša položaj. Polaganje infrastrukturnih vodov pod površje zemlje je korak naprej v zaščiti narave, vendar ima tudi pomanjkljivosti. Nad marsikatero napeljavo je prepovedano zasajanje drevev. Spet temna lisa v našem ravnanju. Ljudje pa brez elektrike, vode, telefona, plina ne moremo živeti. Kakšen paradoks! Sreča, da vsaj razviti svet išče rešitve. Zaveda se, da se bomo v primeru ekološke katastrofe težko izselili na kakšen drug planet v vesolju, kar so bile sanje 50., 60. let. Dosedanje osvajanje vesolja še ni privedlo do odkritja planeta, ki bi omogočal normalno življenje Zemljanov. Planeti našega osončja so bržkone vsi neobljudeni. Poleti v brezmejne širjave Rimske ceste se celo oddaljujejo. Nedavna nesreča ob izstrelitvi vesoljskega plovila v orbito Zemlje nas je pričela trezniti. Je tudi znamenje o preobratu mišljenja v tem smislu, da moramo skrbeti predvsem za naš svet, če hočemo, da se bodo Zemljani nekoč sprehajali po planetih Rimske ceste.

Te in še številne druge misli so se mi porajale, ko sem najprej prebrala članek, potem pa tudi prek množičnih medijev spremljala eno od dejavnosti evropskih ekologov, imenovano Evropska mladinska gozdna akcija 86. Posledice neodgovornega odnosa do okolja in onesnaževanje narave se najbolj verno odražajo v umiranju gozdov, kar je opisano tudi v gornjih vrsticah. (Nadaljevanje na 8. str.)

(Nadaljevanje s 6. str.)

pa smo del sredstev vezali pri banki, posojila bodo potekala prek banke in zato upoštevamo njene pogoje, ki se nekoliko razlikujejo od pogojev v našem sporazumu). Pred leti je v Induplati potekala akcija za namensko varčevanje, v katero naj bi se vključili vsi tisti, ki nameravajo graditi ali kupovati oziroma adaptirati stanovanja. Zato tisti, ki se je niso odzvali, zaman bentijo, če se niso uvrstili na prednostno listo. Ravnanje po načelu — čez sedem let vse prav pride, se je tu obrestovalo.

Predvsem zaradi neizpolnjevanja pogojev o namenskem varčevanju je po prvem razpisu od prispelih 57 vlog takoj odpadlo 27 prosilcev. Na drugi razpis je prispelo 84 vlog. Tu namensko varčevanje ne bo ovira za uvrstitev na prednostno listo. Vendar uvrstitev nanjo še ne pomeni, da bo prosilec denar tudi dobil. Če je prosilec veliko, denarja pa malo, je nespametno vsakemu dodeliti kakšnih 200 ali 300 tisočakov. Tako nizka vsota posamezniku ničesar ne reši. Bolje je, da se tistemu »potrebnejšemu« deli nekoliko več, da se ne pojavlja na vseh naslednjih razpisih.

— **Kakšno pa je tvoje mnenje do reševanja stanovanjskega vprašanja?**

Mislím, da sem ga že obrazložil v zgornjih odgovorih. Če nimaš bogatih staršev, ki ti zgradijo hišo ali vsaj kupijo zemljišče, če nimaš strica ali tete »iz Amerike«, ki ti podari stanovanje, je najem stanovanjskega posojila in nenehno zategovanje pasu edina pot, da si enkrat urediš streho nad glavo.

Pripravila L. L.

LE VAROVANJE OKOLJA ...

(Nadaljevanje s 7. str.)

Seveda to večina vidi. Vendar odgovorne prestrašijo stroški, ki bi bili potrebni za popraviljanje škode. Zato raje »tišičijo glave v pesek«. Bolj kritični in osveščeni del prebivalstva, zlasti pa mladina, ne more mirno gledati te brezbriznosti. Za cilj so si zastavili rek: spoznanje »nekaj moram storiti« bo sporne zadeve rešilo vedno prej, kot misel »nekaj bo treba storiti«. Ker je ta del ljudi materialno bolj šibak, delujejo predvsem moralno. Ze imenovana evropska mladinska gozdna akcija bo prav gotovo rodila sadove. Ta akcija je potekala od 19. junija do 24. julija in je vključevala mlade iz skorajda vseh evropskih držav. Začetek poti je bil na Švedskem, zaključek pa v Mariboru. Na tej poti, ki je imela postanek v 12. evropskih državah, se je zbiralo veliko število mladih. V marsikaterih mestih so potekale tudi demonstracije, kjer so mladi zahtevali uresničitev njihovega programa. Najpomembnejše zahteve tega programa so:

1. Vse evropske vlade morajo podpisati sporazum o 30-odstotni redukciji žveplovega dioksida, kar je prvi korak k nujnem 75-odstotnem zmanjšanju.

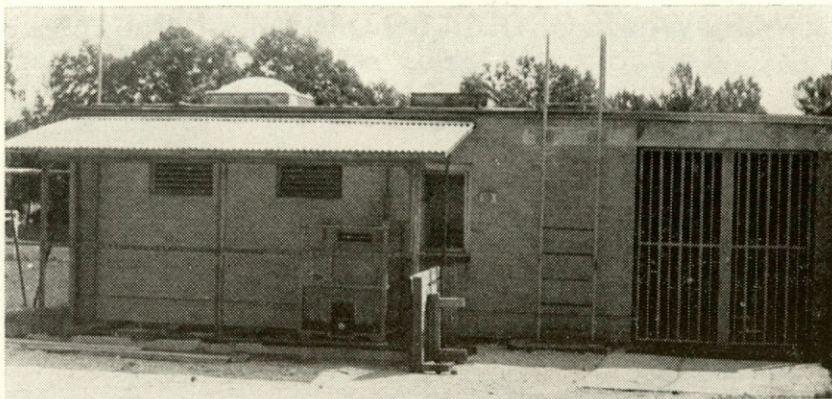
2. Vse evropske vlade morajo določiti standarde avtomobilskega onesnaževanja, kot v ZDA leta 1983.

3. Vse evropske vlade morajo pospeševati železniški prevoz, ne pa cestnega.

4. Javni prevoz je treba poceniti in izboljšati njegovo kvaliteto.

Te točke nas prepričujejo, da na srečo vsaj mladi niso ravnodušni do našega največjega bogastva. Zoper kisli dež tako zahtevajo čimprejšnje ukrepe.

Ker Slovenija ni skoraj nič manj onesnažena kot sosednje severno in zahodno evropske dežele, se je pra-

Na fotografiji je prikazana nevtralizacijska postaja v Induplati ali kot ji pravimo v vsakdanjem pogovoru čistilna naprava. V njej se voda, ki je nasičena z lugom, nevtralizira in tako predstavlja precej zmanjšano nevarnost za okolje.

vočasno začela zanimati za probleme pri zaščiti okolja. Škoda, da tega še ni spoznala tudi ostala Jugoslavija. (Letošnji kongresi so omalovaževali opozorila nekaterih slovenskih predstavnikov o teh zadevah). Žal je pri nas spet zavest neprimerno prehitela stopnjo tehnološke zaščite. Vendar se nekaj le premika. Sicer je pa to že nujno, saj po podatkih republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v Sloveniji že 56,2 odstotka dreves kaže zunanje znake umiranja. Torej več kot polovica, zato je skrajni čas za preplah.

Ne samo zaradi umiranja gozdov, tudi zaradi uničevanja drugih dejavnikov okolja, se bije že zadnja plat zvona. Tako se pri nas pospešeno ustanavljajo razna društva za varstvo okolja, delavci v delovnih organizacijah formirajo komisije za varstvo okolja, z odloki se zahteva gradnja čistilnih naprav. Precej stvari je še ob strani. Toda ekološka revolucija se je vendarle pričela.

Tudi v naši delovni organizaciji je precej odpadnih voda, v katerih

so tudi okolju škodljive snovi. Vendar ima Induplati že dolgo časa svojo čistilno napravo ali bolje nevtralizacijsko postajo. Zgrajena je bila istočasno kot stara barvarna — leta 1974. Gradnja čistilne naprave je bila zaradi tehnološkega postopka nujna, ker bi sicer naše odpadne vode predstavljale preveliko nevarnost za okolje. V tem objektu se odpadna voda nevtralizira in bistri. Čistilna naprava ima kapaciteto čiščenja 150 m³ vode na uro.

Ker vse tovarne v občini nimajo čistilnih naprav, okolju nevarne snovi pa se pretakajo tudi po kanalizacijskih vodih, je v Študi zgrajena Centralna čistilna naprava za občini Domžale in Kamnik. V njej čistijo celotno odpadno industrijsko in fekalno vodo iz obeh občin. Nanjo je priključena tudi naša delovna organizacija. V objektu čistilne naprave v Študi odpadne vode očistijo do te mere, da jih je varno spustiti v reko, kjer potem ne predstavljajo nevarnosti za okolje oziroma za življenje v vodi in ob njej.

L. L.

SINDIKALNI IZLET V TOZDU PROIZVODNJA

Dne 27. septembra je bil organiziran sindikalni izlet za tozdr proizvodnja v Postojnsko jamo in Lipico. Delavci in delavke smo se nanj odpeljali kar z dvema avtobusoma, toliko se nas je namreč prijavilo.

V soboto zjutraj smo se zbrali pred tovarno in vsi nestrpni čakali, da se pripeljeta avtobusa. Malo pred sedmo smo že sedeli v avtobusih. Ker nas je bila prisotnih večina prijavljenih, smo se prešteli, predolgo pa nismo čakali na zamudnike, ker se nam je mudilo na pot. Ob 7. uri in 10 minut smo se že odpeljali proti Domžalam.

Domžale, ki so bile še zavite v meglo, smo kmalu zapustili in že smo bili na avtocesti. V prijetnem vzdušju v avtobusu in po jutranji malici smo prispeli do Loma, kjer smo se nameravali okrepčati s kavo.

Imeli pa smo smolo. Ker ni bilo električnega toka, smo se zadovoljili samo z aperitivom. Po dvajsetminutnem postanku nas je pot peljala naprej do Postojnske jame.

Pred jamo je bilo zelo mrzlo, tako da so si nekateri izposodili pelerine, ker so mislili, da bo v jami tudi tako hladno. Nato smo se spustili v jamo. Tam smo vstopili na vlak in se prav počasi odpeljali prečudovitemu svetu naproti. Za tistega, ki še ni bil v jami, je bilo to enkratno doživetje. Človeško oko v eni sami urici sploh ne more zaznati vse lepote, ki se nudi očem pri ogledovanju igre narave.

Po ogledu jame smo se odpeljali naprej v Predjamski grad. V njem smo si ogledali muzej orožja iz neolitika in orožje iz srednjega veka. Ena soba je namenjena NOB. Dve sobi pa sta namenjeni lovstvu.

Del gradu je zgodovina Erazmova domovanja v njem.

Po ogledu gradu smo se odpeljali proti Hudičevcu, kjer so nas na turistični kmetiji pričakali z obaro in žganci. Po okrepčilu in počitku smo nadaljevali pot proti Lipici.

V Lipici smo si ogledali hleve, v katerih vzgajajo plemenske konje in ponije. Najbolj zanimivi so bili poniji, na katerih so jahali majhni otroci. Tudi ta ogled se je iztekel in že smo se odpravili proti Močilniku. Tam nas je čakalo zakasnelo kosilo. Po jedi in pijači pa so nas zadržali podplati in zavrteli smo se v ritmu glasbe. Ker pa se mora vsaka lepa stvar slej ko prej končati, smo se nekaj po deveti uri polni lepih vtisov odpravili proti domu.

Želimo pa si, da bi bilo takšnih izletov, kot je bil ta, še veliko.

Z. N.

OBLIKOVANJE PREDLOGA ZA POVEČANJE PRISPEVNE STOPNJE ZA STANOVANJSKE POTREBE SKUPNE PORABE

Iz ankete, ki so jo med zaposlenimi izvedli v kadrovsko-spolnem sektorju izhaja, da imamo v Induplati približno 2/3 delavcev, ki nimajo rešenega stanovanjskega vprašanja. Med njimi je veliko mladih družin, ki brez solidarnostne pomoči skorajda ne bi mogli priti do prepotrebne stanovanja, pa četudi bi varčevali z obema, popolnoma nedotaknjenima plačama zakoncev. Pri tem pa je potrebno živeti — jesti, skrbeti za naraščaj, kupovati material za ogrevanje, plačevati razne mesečne obveznosti in še nešteto drugega, kar se globoko zaje ne samo v enega, temveč kar v oba osebna dohodka. Kot edina pot, po kateri tisti, ki so brez stanovanja, pridejo do strehe nad glavo, ostaja družbena pomoč — bodisi prek občinske stanovanjske skupnosti ali prek delovne organizacije. Pomoči premožnih staršev ali sorodnikov so deležne zgolj redke izjeme. Družbene pomoči seveda nihče ne podari, temveč jo ustvarjajo vsi delavci v združenem delu, ki od svojih bruto osebnih dohodkov oddvajajo določen delež sredstev v stanovanjski sklad. V Induplati znaša prispevna stopnja zaposlenih delavcev za stanovanjske namene trenutno 2,3 % od bruto osebnih dohodkov iz čistega dohodka. Vendar pa se ob vsakem razpisu natečaja za uvrstitve na prednostno listo oziroma kasneje ob razdeljevanju posojil ugotavlja, da zaproseni zneski prosilcev za stanovanjska posojila znatno presegajo razpoložljiva sredstva.

prav se uvrstijo na prednostno listo. Seveda se z majhnim zneskom za stanovanjska posojila, ki se nabere od naših sedanjih prispevnih stopenj, posameznemu delavcu skorajda ne more naenkrat rešiti stanovanjsko vprašanje. Zato se iz razpisa v razpis ponavljajo ena in ista imena, ki gradijo s tistim, kar pač dobijo, čeprav to ni ekonomično, saj je najcenejša tista gradnja, ki je najhitrejša. S tem, da se enim delavcem več let pomaga pri gradnji z združenimi sredstvi, se tudi drugim zavlačuje reševanje njihovih stanovanjskih zadev. To pa naj bi po predlogu članov IO OOZS tozda Proizvodnja reševali tudi tako, da v stanovanjski sklad zberemo več denarja. Pri tem bi se morala povečati prispevna stopnja. Predlog je za **povečanje na 3 %**. Veliko — in malo. Zlasti za tiste, ki bi se hoteli v novo stanovanje vseliti že jutri.

40-URNI DELAVNIK — DA ALI NE

Razprave o skrajšanju delovnega tedna z 42 na 40 ur nismo pričeli v Induplati. V celotni Jugoslaviji je o njej veliko govora. Ponekje je to tudi že uvedeno v praksi. Seveda velja takšen delovnik zaenkrat samo še za zelo uspešne organizacije združenega dela.

Tudi naš predsednik konference OOZS DO Vinko Kepec je ob tem, ko je na sestanku obrazložil ta predlog povedal, da bi bilo za uvedbo 40-urnega delovnika treba izpolniti nekatere predpogoje.

Brez razmišljanja o dvigu produktivnosti krajšega delovnega tedna nima smisla uvajati. Kar sedaj naredimo v 42-ih urah, bi morali potem v 40-ih. Tako bi morali povečati obratovalni čas in doseči večji izkoristek delovnih sredstev. Za doseg takšnih ciljev pa se mora dvigniti delovna zavest, stroji bi morali pričeti delovati točno ob 6. uri in končati točno ob 14. uri.

Če bi se vse to uredilo, bi morda lahko prešli na 40-urni delovni teden.

Kako zadevo rešiti? Zaenkrat komisija za reševanje stanovanjskih potreb delavcev ukrepa tako, da stanovanjska posojila razdeli za najnujnejše potrebe oziroma za tisto, čemur smo dali prednost v našem samoupravnem sporazumu o reševanju stanovanjskih potreb delavcev. Posojila dobijo predvsem delavci, ki kupujejo stanovanja ali gradijo lastno hišo. Prosilci za adaptacije, katerih je čedalje več, pa največkrat ne dobijo ničesar, če-

SOCIOLOGI SO IZRAČUNALI, DA BOMO LETA 2000 DELALI SAHO ŠE 36 UR NA TEDEN....!

MENI BI BILU USEENO, TUDI ČE NE BI NOBEKE!

Ker pa podatkov o možnostih uvedbe 40-urnega delovnika v Induplati ne moremo dati kar na pamet in pavšalno, so sindikalisti sklenili, da zanje zaprosijo strokovne službe oziroma konkretnije ekonomsko-analitski in tehnični sektor. Šele temeljita analiza trenutnega stanja in preučitev predloga o skrajšanju delovnega tedna bi lahko dala kolikor toliko objektivno oceno o tem, ali je v Induplati upravičeno preiti na krajši delovni teden ali ne. Prehitevanje časa, kar pomeni ukrepanje na pamet, bi bilo nesmiselno in bi prej privedlo v krizo kot v izboljšanje položaja.

SMO ZA VEČ VRST MALIC!

Tako so sklenili na sindikalnem sestanku. Na seji delavskega sveta pa so delegati skupaj z vodjem tozda Restavracija Maksom Krambergerjem tudi določili datum, ko naj bi se ta predlog realiziral. To je 1. januar prihodnjega leta. Po navedbah tov. Krambergerja so v Restavraciji izpolnjeni vsi pogoji, da se bo lahko prešlo na nov način pripravljanja malic. Seveda pa se bodo morali delavci prejšnji dan odločiti, kaj bodo jedli naslednji dan. S tem bi bila zagotovljena racionalnost ob delitvi obrokov oziroma ne bi prihajalo do tega, kar se dogaja sedaj — namreč da občasno zmanjka toplega obroka, še večkrat pa hrana ostane. Jedilnik bi objavljali za teden dni vnaprej, vsak dan pa bi vseboval tri obroke — dva topla in enega hladnega.

J E D I L N I K

ponedeljek: ričet z rebra
ričet s hransko
šunkovica in jogurt

torok: vampi s krompirjem
vampi v omaki
sir in jogurt

sreda: golaž s polento
golaž z ričem
šunka in jogurt

četrtak: zelena solata in
pecenica
pisicanec
ribe in jogurt

petek: jota
hrusno zelje
sir in jogurt

Tiskarski škrat je izpustil jedilnik za soboto.

Je pa vodja tozda Restavracija na sestanku poudaril, da dosedanji lastni prispevek delavcev za pripravo družbene prehrane ne lovi naraščajočih cen tako prehrabnih artiklov kot stroškov za pripravo obrokov. Zato bo potrebno misliti na to, da bi se dvignil prispevek delavca za pripravo družbene prehrane. Posebno v primeru, če želimo jesti raznovrstne obroke.

L. L.

Prekinitev dela v tkalnici

Začelo se je tako. Nezadovoljstvo nad osebnimi dohodki se je v tkalnici razširjalo že takrat, ko je bila izračunana višina osebnih dohodkov za letošnji avgust. Torej precej pred plačilnim dnem.

Na plačilni dan, v petek, 12. septembra 1986 pa je to planilo na dan. Delavci in delavke iz tkalnice, ki so bili na delu dopoldne, so prejem plačilnih kuvert sprejeli z negotovanjem. Njihovi sodelavci s popoldanske izmene pa ob 14. uri niso pričeli z delom, temveč so zahtevali takojšen sestanek z vodjem tozda Proizvodnja, Jankom Ukmarjem. Popoldanska izmena v tkalnici torej ni delala vse do 16.45. Pri tem dogodku je sodelovalo 32 delavcev, od tega 7 visokokvalificiranih in 25 kvalificiranih.

Vzrok petkovim dogodkom, pa če jih imenujemo prekinitev dela, stavka ali štrajk, so bili (pre)nizki avgustovski osebni dohodki tkalk in ostalih delavcev v tkalnici. Pravzaprav lahko to nekoliko natančneje razčlenimo. Delavci, predvsem pa delavke iz tkalnice, so bili nezadovoljni z izplačilom tistega dela osebnega dohodka, ki izvira iz stimulatívne dela. Avgustovski osebni dohodki v tkalnici so bili izračunani v skladu s posebnim delom Pravilnika o ugotavljanju količine, kakovosti in gospodarnosti dela v tozdu Proizvodnja, ki je bil sicer sprejet na zboru delavcev 10. januarja 1979. V veljavi je bil vse od dneva sprejetja, vendar se v tkalnici ni uporabljal v praksi.

Ker pa je bilo v blagu, ki so ga stkali v tkalnici, vse več napak, zaradi česar je bilo potrebno to blago prodajati s popusti, v III. ali IV. kvalitetni skupini, se je izkazalo, da je treba večji poudarek dati kakovosti, ne količini stkanega blaga kot doslej. Tako je bil omenjeni pravilnik spremenjen v svojem posebnem delu, kjer obravnava stimulacijo kakovostne in količinske proizvodnje v posamezni organizacijski enoti. Ta posebni del pravilnika so sprejeli delegati v delavskem svetu tozda Proizvodnja dne 20. 8. 1986, njegove določbe pa se upoštevajo od 1. avgusta letošnjega leta dalje. Namesto prejšnjega posebnega dela pravilnika, kjer je bil večji poudarek stimulacije na doseganju količinske proizvodnje, je v omenjenih spremembah poudarjena stimulacija za doseganje kakovostne proizvodnje (kakovost narejenega blaga se torej bolj stimulira kot količina...).

Način zajemanja podatkov, kjer se je ocenjevala kakovost proizvodnje za posamezne tkalke, je tekel od 1. maja 1986 dalje, vendar samo poskusno. Osebni dohodki so se v tem času obračunavali še na doseženo količino. S 1. 8. 1986 pa se je sistem obračunavanja osebnih dohodkov spremenil. Če to za-

pišemo na kratko in jasneje: več denarja so dobile tiste tkalke, ki so naredile čimveč blaga v I. kvaliteti. Tiste, ki so se trudile samo s količino oziroma so spraznile čimveč votkov, pri tem pa na kvaliteto stkanega blaga niso pazile in so imele veliko blaga v III. ali IV. skupini, pa so dobile znatno nižje osebne prejemke. Podatki o obračunu osebnih dohodkov kažejo, da so se v tkalnici avgustovski neto osebni dohodki gibali od okrog 60.000 din do nekaj manj kot 150.000 din. Začetnica, ki ji delo še ne gre posebno dobro od rok in ki je bila morebiti nekaj dni še na bolniški, je tako prejela res zelo nizke prejemke, resnično premalo za življenje v sedanji splošni druginji.

Vendar pa štrajk ni bila edina pot, da bi se težave v tkalnici rešile. Delovne ure, izgubljene v času prekinitve dela bo potrebno nadoknaditi. Kasneje se je izkazalo, da je zadeve možno rešiti tudi po samoupravni poti.

V razpravah se je izkristalizirala ideja o drugačnem vrednotenju del in nalog v tkalnici in drugih organizacijskih enotah, ki je bila uresničena s sklepom delavskega sveta tozda Proizvodnja in tozda Konfekcija. Gre za višje vrednotenje proizvodnega dela. V tkalnici bodo tako vsa dela in naloge tkanja ovrednotena z enotno oceno 790 točk. Število statev v sistemu pa se bo spreminjalo glede na težavnost artiklov. Težavnost bo ocenila posebna strokovna komisija vnaprej.

Štrajk v tkalnici, za katerega se je potem izkazalo, da njegovih vzrokov ni mogoče sanirati, je obravnavalo več organizacij v naši delovni organizaciji:

15. 9. 1986 — sestanek med delavci dopoldanske izmene, vodjem tozda Proizvodnja in strokovnimi delavci od 13. do 14.15;

15. 9. 1986 — sestanek med delavci popoldanske izmene, vodjem tozda Proizvodnja in strokovnimi delavci od 14.15 do 15.25;

17. 9. 1986 — razširjeni sestanek sekretariata OOKZ s predstavniki OOKZ in vodjem tozda Proizvodnja od 12. do 13.30;

22. 9. 1986 — sestanek IO OOKZ tozda Proizvodnja od 10. do 12. ure;

24. 9. 1986 — sestanek OOKZ tozda Proizvodnja od 13. do 14.30.

Ugotovitve s teh sestankov lahko strnemo v naslednje: nenehno je treba poudarjati dvig kvalitete izdelkov, ki prihajajo iz tkalnice. Misliti pa je potrebno tudi na ustreznejše nagrajevanje tkalk, ki delajo v težkih delovnih pogojih. Pot, ki so jo tkalke izbrale za reševanje težav, seveda ni sprejemljiva, nesprejemljiva pa je tudi njihova težnja za uravnolovko osebnih dohodkov v tovarni.

L. L.

IZLET JARŠKIH UPOKOJENCEV

Druga septembrska sredo se je naglo približevala, s tem pa tudi dan, ko smo se z upokojenci Induplati odpravili na težko pričakovani izlet. Sicer dobro razpoloženje nam je nekoliko pokvaril dež, ki nas je vse dopoldne vztrajno spremljal z večjimi ali manjšimi nalivi. Nekaj zmešnjave je nastalo zaradi prevoza: avtobusi sprva niso bili označeni s števkami in relacijami, kar pa smo hitro odpravili z ustreznimi oznakami. Od Kompasove vodičke in spremljevalca smo dobili še zadnja navodila in tako smo se lahko odpravili proti Begunjam, kjer je bil naš prvi postanek. Takole smo si rekli: če je že vreme kislo, mi ne bomo! Prepričana sem, da so si izletniki tudi v ostalih šestih avtobusih mislili podobno, in prav je tako!

Prvo lakoto in žejo smo potešili že kar v avtobusu — s seboj smo namreč imeli sendviče in pijačo. Pijačo pravim zato, ker smo imeli na voljo pravi »mini bife«, to je brezalkoholne pijače in za vsakogar po »enega ta kratkega«. Tako so želodci nehali stavkati in ropotati, premrli udi pa so se počasi ogreli. Medtem smo se približevali Begunjam, kot že rečeno, naši prvi postaji. Tu smo si ogledali pokopališče in muzej, kjer so bile med vojno zloglasne celice smrti. Za masivnimi, z železom obitimi vrati, obiskovalec lahko vidi hladne zidove, popisane s parolami žrtev. Na te stene so zaporniki pisali poslednja sporočila, iz katerih pa ne veje obup, pač pa prepričanje, da bo nekoč bolje. V steklenih vitrinah so razstavljeni tudi dokumenti in fotografije, ki pričajo o okupatorjevih grozotah ter predmeti, s katerimi so mučili ljudi.

Ko smo odhajali iz Begunj, smo bili zamišljeni in pretreseni, vendar pa smo se na poti v Bohinj, kamor smo bili namenjeni, počasi otreli mrakobnega vzdušja in si ogledovali lepote naše prelepe Gorenjske. Odpravili smo se torej prek Bleda po novi cesti do Bohinja. Medtem je simpatična vodička pripovedovala o okoliških krajih, o starih običajih in raznih krajevnih zanimivostih ter še o marsičem, kar se je nanašalo na bližnjo okolico. Nanižala nam je zanimive podatke in moram priznati, da o svoji ožji domovini vemo vse premalo. Program smo sproti prilagajali vremenskim razmeram; prvotno naj bi se odpravili ali na slap Savice ali na Vogel, vendar pa zaradi dežja to ne bi bilo smiselno. Zatorej smo se odpeljali kar v Bohinj, kjer so nam v hotelu Kompas postregli z enolončnico in odličnim biskvitom. Občudovali smo notranjost hotela, ki je okusno in skladno opremljena ter ob pogovoru srkali kavico, sok ali kozarec vina. Tako je čas hitro mineval in v naše zadovoljstvo se je tudi vreme pričelo izboljševati. Zdaj je le še rahlo rosilo, zato

(Nadaljevanje na 11. str.)

IZLET NA MADŽARSKO

Društvo računovodskih in finančnih delavcev Domžale-Kamnik je za svoje člane tudi letos organiziralo sedaj že tradicionalni izlet. Tokrat na Madžarsko.

Zbralo se nas je za dva avtobusa, ki sta nas hladnega jesenskega jutra, dne 26. septembra ob 6. uri popeljala na pot. Del udeležencev je vstopil že v Kamniku, nekaj v Mengšu, v Jaršah nas je vstopilo osem članic iz Induplati, nato smo šli prek Domžal do Vira, kjer smo sprejeli še člane iz Tosame. Tako zbrani smo krenili proti Stajerski. Prebuja se dan in opazujemo naravo, ki se že odeva v rumenoderjave jesenske barve. Zares škoda, da se sonce skriva za sivimi oblaki in meglo. Za nami je Celje in veselo drsimo po »Sloveniki«. Tudi pesem se je že oglasila in kar hitro smo v Lendavi, kjer imamo prvi kratek postanek za kavico. Nekaterim se prilježe tudi kaj močnejšega. Vodič, to vlogo je prevzel kar predsednik našega društva, nas je opozoril na nekatere posebnosti, ki veljajo za prestop meje na Madžarsko. In že smo na meji. Kraj, kjer jo bomo prestopili, pa se imenuje Dolga vas. Tu je veliko gradbišče, zrasla bo nova carinska in miličniška postaja.

Vstopila sta miličnik in carinik. Po obveznem preverjanju dokumentov in količine denarja smo se prepeljali naslednjih sto metrov. Tu je sledila obvezna menjava sedem tisoč dinarjev za sedemstošestdeset forintov. Taka so pravila naših sosedov. Devize pa niso problem — seveda, če imaš potrdilo banke.

Pa spet premik za okrog 50 metrov, nato pa stop pred madžarsko

»rampo«. Kljub skoraj praznemu prehodu nas pustijo čakati pol ure. Končno vstopijo uniformirani majhni brkati madžarski cariniki in policaji, pardon, miličniki. Sledi zelo pedanten pregled potnih listov in drugih dokumentov, mimogrede pa rahlo zaskrbljenih obrazov opazujemo še dosti bolj pedanten pregled Poljakov, ki se vračajo z dopusta na Jadranu. Na zidu nad nami opazimo vojaka z brzostrelko.

Oddahnilo smo se, ko je avtobus spet »zabrenčal«. Mimo nas beže prostrana polja koruze in ajde. Na naši strani je ajda že prava redkost, menda jo uvažamo — iz Madžarske. Pot nas nadalje vodi skozi drevoreda orehov in sliv. Med njimi vasice, topoli in spet koruza.

Hišice so postavljene čisto ob cesti, od katere jih ločijo le kričeče po-barvane ograjice.

Po prevoženih petdesetih kilometrih od meje se ustavimo v mestu NAGYKANIZCA. Veliko je približno kot naše Celje. Ura je že dve popoldan in čas bo za kosilo, zato hitro v restavracijo, kjer je že vse pripravljeno in nas na pogrnjenih mizah že čaka okusno žganje iz marelic — znana »palinka«. Okusno »klasično« kosilo, za žejo pa pivo, nam je povrnilo samozavest, ki se nam je nekoliko omajala na meji.

Ker bomo v prijaznem mestu tudi prenočili, smo se nastanili v hotelu, ki pa je bolj spominjal na internat. Nato smo si vzeli čas za ogled mesta. Tak ali drugačen prvi

(Nadaljevanje na 12. str.)

Zanimivost z Madžarske. Čudovita stavba na koleh. Voda, ki jo odbaja, je termalnega izvora in zelo topla, zato se je marsikateri »financarka« v njej tudi okopala. Motiv je iz okolice Blatnega jezera

(Nadaljevanje z 10. str.)

smo se toliko bolj razveselili ob misli, da nam na Bledu ne bo treba »špansirati« z dežnikom nad glavo. Posedli smo se torej v avtobuse in se odpeljali nazaj na Bled ali bolje rečeno na grad, kjer je urejen muzej. Med potjo smo zopet lahko občudovali neokrnjeno naravo in hiše, grajene v alpskem slogu, ki se lepo vključujejo v okolico. Opazila sem celo dve hiši s pravim gankom, kar pa je tudi tu že redkost. Bled! Ta biser naše dežele smo si lahko ogledali iz ptičje perspektive — z gradu namreč. Pod nami se je razprostiralo jezero in pa otoček sredi jezera, gôri pa cerkvica, kot pravi narodna pesem. Pa kompleks hotelov in majhnih hišic, ki pa sploh niso tako majhne, če jih seveda gledaš od blizu. Verjetno so bili angleški in nemški turisti, ki so se ta čas mudili na gradu, podobnih misli kot mi, saj so njihovi obrazi in besede izražale občudovanje. Seveda smo si ogledali tudi grajski muzej. Gotovo bi bilo zanimivo znati se v tistih časih, če bi se kolo časa dalo zavrteti nazaj. Gospoda na gradu je prav gotovo uživala lagodno življenje... Mnoge je fantazija zanesla kar precej daleč, med drugimi tudi sestro

Majdo in mene, ki sva si z zanimanjem ogledovali muzej in ostali — brez najinega avtobusa! Šest avtobusov je čakalo na parkirišču, najinega pa nikjer. Tako smo se s še enim sopotnikom, ki ga je doletela enaka usoda kot naju, pridružili izletnikom v drugem avtobusu ter se odpeljali v Radovljico, ki jo prištevajo med najlepša slovenska mesta. Kasneje so se nam pridružili še ostali, ki so si medtem ogledali Bled.

Radovljica je znana po svojevrstni arhitekturi, zaradi katere je dobila tako laskav naslov. Poleg tega je tu nekaj zanimivih stavb, za katere je vsakdo gotovo že kdaj slišal, če ne celo obiskal. Šivčevo hišo in Čebelarski muzej si resnično velja ogledati; mi si ju sicer nismo, kajti nekateri so bili že utrujeni in so težko čakali na počitek. V gostišču Kunstelj so nam pripravili obilno kosilo in poleg servirali domače vino. Ne verjamem, da bi se našel kdo, ki bi ostal lačen, če pa je, je bil razlog lahko le en sam: sploh ni jedel! Po kosilu, ob pogovoru, smo nekateri spet srkali nepogrešljivo kavico. Tedaj je tudi vzdušje doseglo svoj vrh, razpoloženje je bilo na višku, razvile pa so se tudi debate

o marsičem. Pa seveda petje in žareča lica, ki so izdajala veselje.

In potem odhod. V takem razpoloženju je bilo težko vstati od miz in oditi. Vendar pa ima vsaka stvar svoj konec in temu tudi mi nismo mogli uiti. Na poti domov smo premlevali dogodke iztekajočega dne in složno ugotovili, da je bil to eden izmed lepših preteklih dni ali celo mesecev. Izlet je bil za nekatere pravo doživetje, ki ti ni dano prav pogosto. Naši izletniki so se po dolgem času spet srečali in poklepetali med seboj, si morda zapali drobne skrivnosti, ki jih ima tako mlad kot star človek. To pa velja seveda tudi za razne težave, ki menda nikogar ne obidejo. Nekoga »daje« previsok krvni pritisk, drugega težka sapa, tretjega noge ne držijo tako, kot so ga nekoč, četrtemu se vrtil v glavi... Vendar pa so ta dan začuda izginile skoraj vse težave in tako je lahko tudi prva pomoč počivala, nekaj manjših težav pa smo uspešno odpravili.

Za nami je tako ostal dan, poln lepih doživetij, ki jih ne pozabiš prav hitro. Nekoliko utrujeni, a dobre volje smo se poslovili in si obljubili, da se drugo leto gotovo zopet snidemo. Srečno in nasvidenje torej prihodnje leto! M. H.

IZLET NA MADŽARSKO

(Nadaljevanje z 11. str.)

vtis naredijo na nas zahodni avtomobili — vartburgi, vporožci, trabanti, nikjer nobene Zastave, še manj zahodnega avtomobila. Že po ogledu prvih izložb smo ugotovili, da so naše trgovine dosti boljše zložene in prav razkošne v primerjavi z madžarskimi. Cene so sicer nižje, vendar je očitno tudi kvaliteta blaga slabša. V veleblagovnici smo opazili tudi precej italijanske robe. Priljubljenost te robe se odraža tudi na ulici. Posebno mladina ceni jeans in puloverje v fluorecentni barvi. Tudi jope in puloverji v trgovini so imeli zaščitni znak naše Rašice. Tudi pribor in posoda je »Made in Yugoslavia«. Sicer pa je naš dinar na Madžarskem cenjen — kot trdna valuta. Menjava na »šverc« je 1.000 dinarjev za 120 forintov.

Vreme je bilo pusto, dež pa je moker tudi na Madžarskem, zato je naša skupinica večino prostega časa presedela ob kavici v prijetnem gostišču. Zaigral nam je tudi pristen madžarski orkester z vodilno violino. Domačini pa so se nacejali s pivom.

Ura je sedem in čas za večerjo. Avtobusa nas odpeljeta nazaj do restavracije. Po večerji smo uživali ob evergreen glasbi. Družba se je hitro razživela. Tudi na delovnem mestu zadržani šefi so se držali pravila: »Služba je služba, družba je družba.«

Kar peš smo jo mahnile do hotela, kjer je bilo poskrbljeno za prenočišče. Spale smo v tropostelnih sobah s sila skromno opremo. Le nad čistočo nismo imele pripomb. Za zajtrk ni bilo poskrbljeno, za glede mesta in za nakupe tudi ni bilo ugodno, zato smo pozno zapustile naše spalnice. Točno ob desetih pa smo se že odpeljali proti Blatnem jezeru, pardon, morju.

Madžarsko sem si doslej predstavljala kot eno samo veliko ravnico. Ta predstava je sedaj drugačna. To je valovit svet polj koruze in pese. Vmes so tudi vinogradi.

Končno je tudi na Madžarskem posijalo sonce in v našem avtobusu se je spet oglasila pesem. Čisto za kratek čas smo v daljavi zagledali Blatno jezero. Toda ustavili se bomo šele čez deset kilometrov severno od jezera v turističnem kraju HEVIZ. Kraj je znan po zdraviliškem turizmu.

Največja atrakcija je seveda jezero s termalno vodo in s kopališkimi zgradbami na koleh. Tukaj zahodni avtomobili niso več v večini. Zelo veliko je avstrijskih, pa tudi drugih zahodnih registracij. Med hoteli, ki so vsi visoke A kategorije, so lepi, bujni parki z nasadi enoletnic.

Sonce in topla voda v jezeru, ponekod ob izvirih tudi do 38 stopinj Celzija, je marsikoga od naših zvalilo v vodo. Nekateri pa so se

TUDI NAŠA VERA ODHAJA V POKOJ

Ni navada, da bi v Konoplano predstavljali ljudi, ki odhajajo v pokoj. Pri tem ne mislim, da ne bi mogli ničesar zanimivega povedati. Človek, ki je star okrog 50, 60 let in ima za sabo že večji del življenja, ima nešteto življenjskih prigod. Razlog je ta, da so upokojitve, gledano z vidika družbe, bolj ali manj rutina, tako kot sprejemi na delo. S stališča posameznika pa tak korak sploh ni rutina. Človeku lahko v osnovi spremeni življenje. Ne samo prva zaposlitev, tudi upokojitev. Upokojenci morajo namreč za eno tretjino dneva sestaviti popolnoma drugačen urnik, kot so ga imeli takrat, ko so bili še zaposleni. Večini to uspe, saj upokojitev ne pride iznenada. Nanjo se človek več let pripravlja in se potem z njo tudi sprijazni.

podali na sprehod po parku. Da se ne bi izgubili, so bile razpoznavni znak polmeterske ogrske salame, ki smo jih za dolarje in marke nakupile v Duty free shop-u.

Zgoraj omenjene rekreacije so nam vzbudile tek. Hrana na Madžarskem pa ni problem. Okusna je in zelo poceni. Nekaj primerov: Pečena riba s kruhom — 15 forintov ali cca 140 dinarjev, zelo dobra krvavica — 13 forintov, kavica — 6 do 8 forintov, itd. Končno smo nakupili še nekaj spominkov in zapravili vse do zadnjega forinta in fillerja.

Čas je hitro potekel, še skok do Blatnega jezera, kjer smo samo potipali, ali je voda mokra in koliko je blata. Za spomin smo si vzeli tudi po nekaj kamenčkov z obale in že hitimo proti domu, pardon najprej še do ene resne ovire — državne meje. Kar malo resni smo postali. V mislih smo delali inventuro nakupov in tuhtali, kako bo na carini. Kljub skrbem se spomnim, da so mimo nas bežale raznolike hišice in vikendice, prav prijetne in s slamo krite. Pa grički z grozrdjem, ajdo in koruzo.

Na meji, kraju se reče REDICS, so nas spet pustili čakati neznanško dolgo. Končno pregled dokumentov in na naši strani vprašanje: »Imate kaj za prijaviti?« Vse je bilo tiho.

In šofer je pognal avtobus, mi pa »Kaj nam pa morejo...!« V Lendavi v motelu »CARDIA« smo se ustavili za večerjo. Postregli so nam s prekmurskim bogračem, godli pa so nam temnopolti godci. Večerja je bila imenitna, cene pa jugoslovanske s pribitkom 10% za glasbo.

Pot domov je kar prehitro minila. Krajšali so jo stari in novi vici, pa pesem. K sreči smo imeli v dobro eno uro od spomladi, kajti naš izlet smo zaključevali tisto soboto, ko se ura premakne na zimski čas.

Albinca

Nekako tako je o tretjem življenjskem obdobju menila sodelavka, s katero sva se menili dan pred upokojitvijo. Gre za Vero Habjan, referentko za kadre, ki je petdeseto leto prekoračila za eno petino. Vero, domačinko iz Mengša, ni treba posebej predstavljati. Saj jo poznajo vsi delavci iz Induplati. Že ob sprejemu na delo se je vsakdo srečal z njo. Prvi stik (poleg vratarja) je kandidat za nastop dela vzpostavil prav z njo. In običajno zadnjega tudi, saj je pri njej ob odhodu iz tovarne dobil delavsko knjižico. Skozi »njene roke« je tako šlo več kot 2000 delavcev in delavk.

Vera se je kot 17-letno dekle zaposlila v Induplati. To je bilo 1. februarja 1952. leta. Prišla je v tedanji sekretariat, kar se danes imenuje kadrovski sektor. Takrat je bilo v Induplati okrog 850 delavcev. Vera, ambiciozno dekle, se je delu hitro privadila in ga tudi vzljubila. Njeno veselje do tega dela ni uplahnilo vse do upokojitve. To se je videlo po tem, da je bila za vse tiste, ki so sodelovali z njo, nekak živ računalnik. Če kdo česa ni vedel ali znal, je že vedel, kam se mora obrniti, da bo čim hitreje dobil željene podatke v zvezi s kadri v delovni organizaciji in še marsikaj drugega. Vera nas je vse tako razvadila, da smo postali kar preveč »komodni«.

Kaj pa je o svojem delu povedala Vera? Omenila je precejšnje spremembe, ki obeležujejo našo delovno organizacijo v teh letih, zlasti modernizacijo proizvodnje. Povedala je tudi, kdaj je bilo zanjo v tovarni najtežje. To je bilo nekako v začetku 60. let, ko v tovarni ni bilo dela in so odpuščali delavce. Vero je bolelo, ker je vedela, da so ostali ne samo brez dela, temveč tudi brez sredstev za življenje.

S sodelavci se je Vera vedno dobro razumela. Tudi delo je rada opravljala. Je pa rekla, da včasih ni bilo toliko zahtev, kot jih je sedaj. Na kadrovski sektor je odpadlo precej manj dela. Pa tudi fluktuacija je bila nekdanj nižja kot je sedaj. Vera je opazila, da so bile najbolj stalne tiste delavke in

(Nadaljevanje na 13. str.)

SPOŠTOVANI NEKDANJI DELAVCI IN DELAVKE!

V Konoplano bolj poredko pišemo o vas. To sicer ne zato, ker vas ne bi bilo dovolj, saj je v Induplati okrog 500 upokojevcov. Večja prepreka je to, da nismo vsi zbrani na enem prostoru, torej v tovarni. Vendar je tudi ni največja težava. Avto ali telefon razdaljo hitro premoreta. Največji problem je to, da mlajši delavci z vami, ki ste že več let upokojeni, nikoli nismo imeli stikov, ne poznamo vas in zato tudi ne vemo, s kakšnimi zanimivimi stvarmi se ukvarjate. Če o tem ne boste sami spregovorili, pa tega nikoli ne bomo zvedeli. Zato smo tokrat pripravili nekaj samo za vas, za 'penzioniste'.

KAJ? Nagradno sodelovanje v Konoplano z vašimi prispevki. Članki naj imajo poljubno vsebino. V njih lahko opišete vaše nekdanje delo v Induplati ali pa življenje, ki ga živite sedaj, ko ste upokojeni. Tematika torej ni pomembna, važno je, da je članek zanimiv in pester. Za pravopisje ni treba skrbeti. To je delo urednice Konoplana. Ravno tako je lahko prispevek napisan z roko, ni treba, da je natipkan. Tudi dolžina ni važna. Daljši ko bo, višji bo honorar.

ZAKAJ? Mnogi mlajši ne vedo, kako se je živelo in delalo nekoč oziroma si niti ne znajo predstavljati, kako bodo preživljali čas upokojitve, s čim se bodo ukvarjali. Upokojeni sodelavci, za vami pa je že vse to! Zakaj ne bi mlajši generaciji posredovali nekaj svojih misli. Obenem bo pa to tudi popestritev Konoplana, ki bo s tem še bolj postal tudi vaše glasilo.

KDAJ? Nagradno sodelovanje za upokojeince v Konoplano bo pričelo teči takoj tisti dan, ko boste prejeli to številko Konoplana v roke in bo trajalo do 30. junija 1987, pri čemer bodo še zadnji prispevki objavljeni v dvojnem julijsko-avgustovskem Konoplano.

PA ZAKLJUČEK? Akcijo objavljanja vaših prispevkov v Konoplano bomo zaključili na naslednjem srečanju upokojevcov, v septembru 1987. Žirija bo namreč izmed poslanih prispevkov izbrala tri najboljše in jih nagradila. Te nagrade ne bodo vplivale na višino honorarjev, kajti honorirani bodo vsi prispeli članki.

IN SE NAGRADE? Avtorji najboljših prispevkov bodo prejeli denarne nagrade. Menimo, da upokojemcem denar še najbolj prav pride. O višini nagrad pa zaenkrat še ne bomo pisali, ker niti ne vemo, kolikšna bo v tem času inflacija. Pač pa vas bomo o zneskih pravočasno obvestili.

Tako, spoštovani upokojeinci, vabilo ste si ogledali. Zdaj pa papir in svinčnik v roke, da bo nastalo kaj konkretnega. Nikar se ne izgovarjajte na onemoglost, saj na rednih izletih upokojeincev opažamo, da vas je vsaj dve tretjini še zelo čilih in bistrega duha. Zato pohitite, tekmovanje bo zanimivo in napeto!

Prispevke oddajte osebno urednici Konoplana ali jih pošljite na naslov: Induplati Jarše, 61230 Domžale (za urednico Konoplana).

Uredniški odbor Konoplana

(Nadaljevanje z 12. str.)

delavci, ki so se zaposlili do leta 1949. To je bila medvojnica generacija, ki se je soočala z velikim trpljenjem in lakoto ter je zato marsikaj prenesla. Danes pa delavke težko prenesejo težke delovne pogoje v tekstilnih tovarnah. Sogovornica je še povedala, da sta bila v tridesetih letih, kolikor jih je preživela v Induplati, tukaj dva direktorja — Kamilo Marinc in sedanji Srečo Bergant. Šefi kadrovskega sektorja so se pogosteje menjavali.

Ob zaključku najinega razgovora je Vera vsem sodelavcem zaželela veliko delovnih uspehov, tistim, s katerimi je imela opravke po službeni dolžnosti, pa se je zahvalila za sodelovanje. Ožjimi sodelavcem v kadrovsko splošnem sektorju in vsem sodelavcem iz Delovne skupnosti skupnih služb pa je posebno zahvalo izrekla še za darila ob odhodu v pokoj. Rekla je, da so se zaradi nje preveč »oškodovali«. Vsi, ki smo jo poznali, vemo, da za prijaznost, ki jo je razdajala in za vedno nasmejan obraz ni plačila. Vendar je samo beseda hvala premalo. Naj bo za spomin tudi nekaj, kar je možno videti in otipati.

L. L.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta

FRANCA MIHELČIČA

se zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz predilnice in sukalnice za izraze sožalja, denarno pomoč ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Zaluojača

Ivanka Urbanija

S 1. 9. 1986 se je upokojil sodelavec iz temeljne organizacije Proizvodnja, mizar Anton Vidergar. Pred odhodom v pokoj so se ga sodelavci in sodelavke iz vzdrževanja še posebej spomnili in mu podarili praktično darilo. Anton, ki se je izkazane pozornosti zelo razveselil, se prek Konoplana še enkrat zahvaljuje za prejeti dar, ki bo predstavljal spomin na 37 let dela v Induplati in obenem na niti prijateljstva, ki so se stkale pri delu. Vse darovalce lepo pozdravlja in jim želi obilo zdravja in delovne uspehe.

DEKLETA IN ŽENE — DELAVKE IN UPOKOJENKE INDUPLATI!

Ali najdete v naglici kdaj čas in pomislite, da bo letošnje leto pravzaprav hitro naokrog, v naslednjem letu pa bodo prišle na vrsto vse tiste obletnice in prazniki, katere ste preživljale tudi letos? V celotnem spektru različnih, bolj ali manj obeležnih praznikov, se bo znašel tudi 8. marec. Morda se boste nanj spomnile ob pogledu na prve zvončke in mačice, v soočenju z vsakdanjimi skrbmi pa nanj pozabile že naslednji dan.

Bomo pa za spremembo letos ta korak prvi storili pri uredništvu Konoplana. Poglejte, spoštovane sodelavke in upokojenke, na vaš praznik smo mislili že v zgodnji jeseni. Vendar pa brez vašega sodelovanja ne bo šlo. Delali bomo po načelu — ve nam, mi vam.

Pravilo pa je naslednje: od oktobra 1986 do konca februarja 1987 bomo v Konoplano objavili vaše prispevke, članke, kritike, opise doživljanja v tovarni, pa tudi izven nje. Vsebinska člankov naj bo poljudna — lahko pišete o občutkih, ki ste jih doživljale, ko ste prvič prišle na delo, o tem, kako so vas sprejeli sodelavci, o odnosu do žensk nasploh, pa tudi o življenju po tem, ko ste že preživle 8 ur v tovarni. Zaželjeno je, da članki govorijo o ženski — kot delavki, materi, gospodinjici. Ni pa to pogoj. Če nečete biti feministka, lahko napišete tudi kaj drugega. V izboru za nagrade bomo upoštevali vse prispelle članke.

S pričujočo akcijo bomo zaključili v marcu 1987. Takrat bo žirija vse članke pregledala in izbrala tri najboljše. Ni pa bodo NAGRAJENI Z DENARNIMI NAGRADAMI. Poleg tega pa bomo vse prispevke, ne glede na tematiko, objavili v Konoplano in honorirali.

Tiste, ki vas bo to vabilo spravilo »za mizo«, pošljite članek v kadrovski sektor urednici Konoplana ali po pošti na naslov Induplati Jarše, 61230 Domžale (za urednico Konoplana).

Uredniški odbor
Konoplana

obvestila iz kadrovske službe

TOZD PROIZVODNJA

Prišli:

1. Koncilija Janez, vzdrž. strojev v tkalnici, pripravnik, prišel 1. 9. 1986

2. Jeretina Primož, ključavničar, pripravnik, prišel 1. 9. 1986

3. Grilj Franc, ključavničar, pripravnik, prišel 1. 9. 1986

4. Trojanšek Boris, vzdrž. strojev v tkalnici, pripravnik, prišel 2. 9. 1986

5. Žagar Marko, tiskar v OE Oplemenitilnica, prišel 8. 9. 1986

6. Bevc Marija, blag. mat. knj. OE opl., prišla 15. 9. 1986

Odšli:

1. Sinkovec Simona, čiščenje sur. tkanin, odšla 10. 9. 1986

2. Oštir Darija, čiščenje sur. tkanin, odšla 14. 9. 1986

3. Skenderovič Fetija, tkanje, odšla 14. 9. 1986

TOZD KONFEKCIJA

Prišli:

1. Resnik Natalija, šivilja v konfekciji, pripravnik, prišla 1. 9. 1986

2. Igljč Robert, delavec v kovinskih konstrukcijah, prišel 15. 9. 1986

4. Juras Andrej, delavec v kovinskih konstrukcijah, prišel 15. 9. 1986

TOZD KONFEKCIJA

Odšli:

1. Kovič Marija, delavka v konfekciji, upokojena 2. 9. 1986

TOZD MALOPRODAJA

TOZD RESTAVRACIJA

IN POČITNIŠKI DOMOVI

Sprememb ni bilo.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Odšli:

1. Habjan Vera, referent za kadre, upokojena s 30. 9. 1986

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dobre mame

FRANČIŠKE ŠIMENC
se iskreno zahvaljujem kontrolnem oddelku za dar namesto cvetja, izraze sožalja in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Francka Orel

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega dragega očeta

MARTINA BORŠTNARJA
iz Dolgega brda pri Mlinšah, se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam iz predilnice za denarno pomoč in izrečeno sožalje.

Marija Povirk

OSEBNI DOHODKI V AVGUSTU 1986

Poročilo o osebnih dohodkih vsebuje gibanje OD, dosežene najnižje in najvišje OD, izračun povprečnih OD po TOZD, DSSS in DO za dejansko število opravljenih ur med 160 in 200 urami ob dejanskem doseganju delovnih rezultatov in dejanski ocenjenosti del in nalog. Prav tako so v poročilu zajeti tudi osebni dohodki pripravnikov in nadomestila OD do 30 dni (metodologija izdelave RAD obrazca). Če prikazanemu številu delavcev dodamo še zaposlene z manj kot 160 in več kot 200 opravljenimi urami ter zaposlene brez obračuna OD (nadomestila nad 30 dni) dobimo skupno število vseh delavcev, ki so prejeli OD oz. nadomestilo.

Razred	TOZD Proizv.	TOZD Malopr.	TOZD Restavr.	TOZD Konf.	DSSS	Skupaj
do 70.000	23		1	9		33
70.000—85.000	93		1	51	2	147
85.000—100.000	138			85	2	225
100.000—115.000	136	7	4	54	12	213
115.000—130.000	79	9	3	21	19	136
130.000—145.000	29	4		17	14	67
145.000—160.000	16	2		7	13	38
160.000—175.000	9	1	1	1	14	26
175.000—190.000	1	1		4	12	18
190.000—205.000	1	1			9	10
205.000—220.000			2	2	6	10
220.000—235.000						
235.000—250.000	1				3	4
250.000—265.000					1	1
nad 265.000					1	1
Zaposleni s 160 do 200 urami	525	25	20	251	108	929
Zaposleni z manj kot 160 urami	40	1	2	40	7	90
Zaposleni z več kot 200 urami	1					1
Zaposleni brez obračuna OD	29	2	1	13	1	46
Skupaj štev. zap.	46.984	28	23	304	116	1066
Najnižji OD	46.984	108.845	68.412	60.802	77.950	46.984
Najvišji OD	242.809	198.950	216.977	216.999	292.250	292.950
Poprečni OD	102.813	130.134	128.023	101.607	155.248	109.861

Vrednost točke je v avgustu znašala v brutto vrednosti 0,75 din.

Najnižji OD v višini 46.984 din je prejela delavka na počitniškem delu z 80 % oceno del in nalog ob 81 % doseganju norme.

BOLNIŠKI IZOSTANKI V AVGUSTU 1986

TOZD	Štev. zaposl.	Bolezen v %	Poškodba na delu	Poškodba na poti	Pošk. izven dela v %	Nege druž. člana v %	Spremistvo v %	Red. in. pod. por. dop. v %	Skupaj v %	Izpadle ure
Proizvodnja izdelkov iz sint. vlaken	576	5,09	0,10	0,24	0,76	0,46	0,02	4,13	10,80	10.935
Maloprodaja	28	—	—	—	—	—	—	7,14	7,14	364
Restavracija in poč. domovi	23	—	—	—	—	—	—	4,35	4,35	182
Konfekcija	211	3,47	0,04	0,41	0,15	1,40	0,06	1,88	7,41	2.779
Konfekcija obrat Mokronog	75	4,06	—	—	0,24	0,79	0,30	9,33	14,72	1.944
DSSS	115	3,08	—	—	—	0,20	0,08	1,70	5,06	1.024

Povprečni izostanki za celotno podjetje:

Zaposlenih delavcev 1030	
Izostanki zaradi bolezn	4,20 %
Izostanki zaradi poškodbe na delu	0,06 %
Izostanki zaradi poškodbe na poti	0,22 %
Izostanki zaradi poškodbe izven dela	0,47 %
Izostanki zaradi nege	0,62 %
Izostanki zaradi spremstva	0,05 %
Izostanki zaradi porod. in pod. por. dopusta	3,86 %
Skupaj:	9,48 %

Izdaja v 1650 izvodih DO INDUPLATI Jarše r.o. Uredniški odbor: Ivica ČESNIK, Lada LAVRIČ, odgovorni urednik, Hilda FRELIH, Gordana GARDAŠEVIČ, Katja KHAM, Vida KOŽELJ, Maks LAVRINC, Marjan MALI, Kristina PUNGERČAR in Franci VELEPEC. Natisnila tiskarna Učnih delavnic v Ljubljani. Konoplan je oproščen plačila prometnega davka z odločbo Sekretariata za informacije SRS (421—1/72) od 8. 4. 1974).